

Наслов: ОТВОРЕНО ОПШТЕСТВО –ЗАТВОРЕНИ ПАРИ

Поднаслов: Одговор од Панде Колемишевски на реакцијата на извршниот директор на ФИООМ Владимир Милчин

Владимир Милчин, Извршниот директор на ФИООМ (Фондација Институт отворено општество Македонија) на 7 ноември оддржа конференција за печат на која излезе со своја реакција поврзана, меѓу другото, и со текстовите објавени во весникот БИЗНИС. Таа реакција нашиот весник ја објави во целост, од збор до збор, на 9 ноември. Според Милчин пресот бил закажан по повод подметнувањата што ги изговорил министерот за финансии Зоран Ставрски на 30.10.2010 и за лагите и клеветите објавени во весникот “Бизнис“, преземени во “Вечер“, а надградени и проширени со изјавата на портпаролот на ВМРО – ДПМНЕ Александар Бичиклиски. Неговиот текст беше насловен како “Хајка против непартиската критичка мисла“.

Во реакцијата Владимир Милчин ме споменува и мене, Панде Колемишевски, како раководител на проектот за весникот Бизнис. Јас сум назначен таму бидејќи весникот што го водам на 5 ноември (петок) објави широка информација под наднаслов- Непознатите траги на финансирање на новинарството и со наслов – “ **ФОНДАЦИЈАТА СОРОС ЗА НОВИНАРИ ДАВА 500 ИЛЈАДИ ЕВРА ГОДИШНО**“.

Меѓунаслов: Бегање од фактите

Директорот на ФИООМ ниту во официјалната реакција, ниту во неговите подоцнежни усни или писмени исказувања во весници и телевизии со ништо, ама со ништо, не го демантираше пишувањето на Бизнис и не ги негираше посочените суми што се даваат на медиуми и поединци-новинари, колумнисти и слични, од касата на Сорос. Напротив тој само потврди дека се што е објавено во “Бизнис“ е точно и вистинито. Сите бројки, и имиња (освен името на новинарот Борјан Јовановски), се прецизно наведени бидејќи тие не се измислени туку се земени од веб страницата на Фондацијата, каде и денес си стојат.

Бидејќи нема аргументи со кои може нешто да демантира тој ми подметнува две-три работи кои немаат врска со посочениот текст и кои се само неуверлив обид вистините за парите на Сорос да се замачкаат и вниманието да се однесе на сосема спротивна страна. Значи прави се, само за да не зборува за делењето и земањето на парите.

Во тој контекст тој спомнува дека Панде Колемишевски во името на весникот “Бизнис“ пролетва побарал финансиска помош за купување на 20 тони рото хартија и дека откако барањето му било одбиено. Не е никаква тајна дека јас сум се обидел да побарам помош од 20 тони рото хартија чија цена е околу 12 илјади евра. Милчин тврди дека моето барање било одбиено. Не знаев дека сум бил одбиен зошто до денеска, од Фондацијата немам добиено никаков одговор. За да не рече некој (особено Милчин) дека лажам еве, јавно го повикувам да ми ја испрати документацијата од Седницата на Управниот одбор и да ми ја достави одлуката кога точно сум одбиен, со кое образложение, на кој датум и под кој број таа е заведена.

Меѓунаслов: Во што е гревот?

Ако директорот гледа грев во тоа што сум побарал помош во вид на 20 тони печатарска хартија,јас не гледам никаков. Напротив, се обратив до Сорос Македонија зашто нивната мисија е спроведување на принципите на отвореното општество кои претпоставуваат еднакви можности за сите во земјата, за разлика од ограничената или делумно ограничена можност за мала ексклузивна група луѓе. СОРОС МАКЕДОНИЈА од 1992 година доделува грантови,заеми и други видови финансиска поддршка еднократно или постојано на физички или правни лица.Последниве години тоа најмногу се однесува на оние кои спроведуваат активности во согласност со мисијата за интегрирање на Македонија во Европската унија“ и така натаму. А “Бизнис“ тоа го прави секојдневно.

Друг мотив да се обратам за помош до Сорос, не како физичко, туку како правно лице, (значи не барам хартија на име Панде Колемишевски, туку на име на весникот и неговиот издавач) е што Сорос од Америка преку **Ургентен фонд** на Сорос во Скопје во 2009 година му стави на располагање 812 илјади евра како помош за намалување на штетите од глобалната економска криза во Македонија.Во моето јунско обраќање до Фондацијата како еден од елементите за барање хартија го наведувам токму тоа-негативните финансиски последици по весникот од глобалната (и македонска) економска криза.И тоа не важело. Во тој склоп најинтересен е податокот што главнината од тие пари, 742 илјади евра, не е потрошена за економијата, туку за образованието, за наводно купување моливи,гуми,боенки и цртанки за околу 10 илјади (?) деца на осиромашени родители во соработка со Министерството за образование.

Меѓунаслов : Отвореното и затвореното општество

Причина од друга природа да барам помош од Институт кој написмено се декларира како отворено општество е што на весникот “Бизнис“ за пет години,колку што излегува на пазарот, му се затворени сите врати од затвореното општество, .т.е Владата на Република Македонија. Оттогаш,од времето на владата на СДСМ, односно на Владимир Бучковски, па се до денес, од двете влади на Никола Груевски, “Бизнис“ нема добиено ниту еден (и со бројки и со слова еден) денар, не помош, туку реклама. Повторувам, не сме добиле ниту евро од милионските суми за реклами што ги издвојува власта, ниту од било кое министерство или од институции кои се во нивните надлежности.Ниту реклами, ниту огласи, ниту конкурси, иако некои весници се преполни со нив. Власта преку нашиот весник дури не им ги честита празниците на граѓаните иако тоа го прави во сите весници и на сите јазици.

Има и една друга мене многу добро позната причина што ме натера да се обратам до Сорос. Институтот за отворено општество, во минатото и денес, игра исклучително значајна финансиска улога во медиумите во Македонија. Јавна или тајна, зависно од времето и околностите.Имено, мене ми е многу добро познато дека во 1997 година Сорос Македонија купи машина за печатење на новиот весник “Дневник“ која му ја стави на едногодишно (и нешто повеќе) бесплатно користење. Истиот весник една година бесплатно го снабдуваше со тони и тони хартија и му ги покриваше трошоците за дистрибуција за да може да се продава по пет денари. Сакам да го прашам Милчин што се моите побарани а недадени 12 илјади евра во споредба со неколкуте милиони марки дадени за тогашен “Дневник“основан во кабинетот на тогашниот министер на полицијата

Љубомир Фрчковски заедно со лица кои беа верно поврзани во административен брак со него и неговото министерство? Не оти се надевам, но сепак, чекам одговор.

Меѓунаслов: Колкав е дискреционот фонд

За да заштедам на време и простор, барем засега и овде, нема да ги спомнувам финансиските учества (од култура не вела м шашми) на Фондацијата во весниците и телевизиите по повод разни кампањи или парламентарни избори. Нема да ги набројувам (а не се малку) нетранспарентните донации во чисти пари преку таканаречени проекти. Не би сакал да го споменувам перењето пари преку измислени или пренадуени сметки за хартија и други печатени материјали. Кога би одел понатаму сигурно на список би ги ставил и подароците во вид на комбиња или автомобили за редакции. А воопшто не сакам да зборувам за долгогодишните поткупувања на новинари поединци, за влошувањето на меѓучовечките односи внатре во редакциите со давање пари (корумпирање) на едни исти лица, ниту за видливите внатрешни редакциски поделби на соросови богаташи и друга ситна социјална новинарска боранија.

Конечно директорот на Фондацијата располага и со ДИСКРЕЦИОНЕН ФОНД од кого само тој и никој друг може да дава некому пари. За тој таен фонд 12 илјади евра се мачкина кашлица.

После сите горе наведени факти и по добиените нови сознанија јавно изјавувам дека уште во текот на оваа недела до Фондацијата Институт отворено општество Македонија (ФИОМ) ќе поднесам барање за добивање на грант од 50 до 60 тони рото хартија (околу 35-40 илјади евра) како донација за натамошно излегување на дневниот економски весник "Бизнис". И повторно ќе наведам дека зад весникот не стои (за жал или за среќа) ниту една политичка партија, ниту државна институција, стопанска или друга финансиска групација, ниту странски партнер, нечија агентура, ниту пак некоја криминогена персона или структура.

Меѓунаслов: ГЕМ против граѓаните

Иако јас не се разбираам многу во висока политика ќе се осмелам, толку колку што разбираам, да се осврнам на наводната хајка против непартиската политичка мисла што Милчин ја оценува како нападната и загрозна. "Бизнис" објави точни и вистинити бројки а реакционерот (тој што ја напиша реакцијата) бегалки од бројките реди фрази за слободата на изразувањето. Неговата нервозна реакција само ја потврди старата новинарска дефиниција дека нема ништо посензационално од вистината. Тој зборува за ГЕМ (Граѓани за европска Македонија), каде на пет-шестмина им се дадени на располагање 310 илјади евра и кои низ Републиката држат трибини дека треба да се смени акронимот ФИРОМ со друго име со кое Македонија ќе влезе во ЕУ и НАТО. Иако јас како новинар и особено како медијатор си имам свое мислење околу тоа прашање, сепак сакам како граѓанин да го прашам извршниот директор на Сорос, како и членовите на Управниот одбор, кога, зошто и со кое образложение ја имаат донесено одлуката да го формираат и финасираат ГЕМ.

Меѓунаслов: Мисија и контра неа

Второто прашање за мене е клучно за да се разбере позицијата, функцијата и мисијата на Сорос во Македонија. Тоа прашање гласи: Кога и зошто, од кои причини ФИООМ реши да бара промена на акронимот ФИРОМ со друг акроним, односно модификација на името, а не заведе став да се бори да се зачува уставното име на државата. Зошто се финансира кампања името да се промени, а не со сите сили (и пари што ги има) не се заложил внатре во Македонија и насекаде во светот да се брани името Република Македонија. Зошто тајфата означена како тројански коњи а наречена ГРАЃАНИ ЗА ЕВРОПСКА МАКЕДОНИЈА не е на иста линија со околу 60-70 отсто од обичните граѓани на Македонија? Тие во сите анкети, без разлика од кого се спроведени, се изјаснуваат против промена на името. Зошто ГЕМ е на другата страна, зошто е против мнозинството во сопствената држава? Како со ваквите ставови ГЕМ ќе ја постигне внатрешната интеграција на Македонија, за што зема огромни пари? Каде е тука логиката – ако нејзе воопшто ја има? И зошто ако некој стави забелешка на тој став веднаш е прогласуван за противник или за водење хајка против непартиската критичка мисла?

Меѓунаслов: Нешто и за Вевчани

При крајот нешто и за подметнувањето дека сум пишувал против селаните од Вевчани во 1987 година. Точно е дека сум пишувал, но не против жителите на Вевчани, туку во нивна полза. На 14 август таа година на втората страница од весникот “Нова Македонија”, каде бев главен и одговорен уредник имам објавено подолг (непотпишан) коментар под наслов “Вевчани, дамко наша” посветен на спорот со водата со соседното село Октиси и интервенцијата на полицијата во селото. Еве, само еден дел, што може да опише што сум напишал (цитат): “Сакале или не, мора да се признае дека вевчанскиот случај со сите негови манифестации и последици ќе биде запаметен како темна дамка во македонската општествено-политичка историја и култура. Дури, не е претерано ако се каже дека тој ќе биде и голем предизвик за филозофско-социолошки истражувања и може да стане урок во учебниците по социјализам, односно лекција за неговите недоследности и настраности.” (затворен цитат). Во текстот вина барам и кај Вевчанци, но и кај политичкото раководство на Струга, кај тогашното претседателство на ЦЕ-КА, и кај полицијата. Во подолгата анализа ја навестувам, а можеби и ја откривам примената на косовските сценарија за тој крај на Македонија, кои почнаа уште тогаш а засилено се одвиваат денес. Ете, тоа се понетите на, не се срамам и денес да речам, дамките на вевчанскиот случај. И уште нешто. Доколку јас направев било што лошо за Вевчанци, тие, ангажирани какви што се, сигурно ќе ме ставеа на списокот поставен сред село каде се запишани имињата на оние што му наштетиле на селото. Мене на тој список никогаш ме немало.

Сосема за крај да кажам дека со Владимир Милчин, извршен директор на ФИООМ се согласувам во една работа. Имено, како што тврди тој, ние одамна сме на различни страни на барикадата. Јас во својата новинарска професија стигнав на врвот, тој и на шеесет и кусур години е далеку од таков дострел. Јас сум водел битка на отворена сцена,

тој секогаш меѓу или зад кулиси. Јас сум бил горе, тој долу. Јас високо, тој ниско, како и во сегашниов случај.

П.с. Го молам Извршниот директор текстов што е објавен во “Бизнис“ да го постави на веб страницата на Сорос Македонија, веднаш до неговиот. Бидејќи немам пари да го објавам како реклама (огласи) во други весници никако не би ја одбил великодушната понуда од ФИОМ тоа да го стори на негова сметка.

Панде Колемишевски, раководител на проектот
“Бизнис“ дневен економски весник